

**Державне управління у книговидавничій сфері
та видавничій діяльності:**

*анотований бібліографічний список
2024. – Вип. 7. – 9 с.*

<http://nplu.org/article.php?id=423&subject=3>

1. Бойко О. В Україні започаткували видавничий проєкт *ilostmylibrary* [Електронний ресурс] / Олеся Бойко // Читомо : [вебсайт]. – 2024. – 16 черв. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що галерея сучасного мистецтва в Івано-Франківську «Асортиментна кімната» запустила власний малотиражний видавничий проєкт «ilostmylibrary», що видаватиме нішеву нефікш-літературу англійською мовою. Проєкт зосереджуватиметься на арт буках і каталогах робіт тих (франківських і не лише) мисткинь та митців, практики яких малозадокументовані, а також на горизонтальних і периферійних проєктах, які, зокрема, концентруються на фемінізмі, децентралізації, антиімперіалізмі та деколонізації. Деякі з книжок видають на засадах самоокупності — їх можна придбати. Деякі — видають у партнерстві з меценатами та донорами й розповсюджують серед культурних інституцій. Зазначено, що «ilostmylibrary» видаватиме книжки невеликими тиражами і перекладатиме популярні видання українською мовою. Завдання проєкту — перекладати український нішевий нефікш англійською мовою і промотувати його серед спеціалізованих аудиторій.* Текст: <https://chytomo.com/v-ukraini-zapochatkuvaly-vydavnychyj-proiekt-ilostmylibrary/>

2. В УІК розповіли, як стати розповсюдjuвачем за програмою «єКнига» [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. – 2024. – 6 лип. – Електрон. дані. *Зазначено, що Український інститут книги (УІК) сформував орієнтовний механізм, за яким буде відбуватися залучення*

книгорозповсюджувачів до програми «єКнига». Відповідний документ опублікували на сайті інституту. Серед вимог, які УІК висуває до книгорозповсюджувачів, що будуть готові працювати за програмою: провадити господарську діяльність на території України відповідно до законодавства; бути включеним до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції; мати код категорії продавця, який встановлено банком-еквайром розповсюджувача видавничої продукції; мати Merchant ID – унікальний ідентифікатор розповсюджувача видавничої продукції, виданий банком-еквайром; бути зареєстрованим в автоматизованій інформаційно-аналітичній системі, що містить інформацію про книжкові видання, доступні на ринку України. Окрім того, у документі можна знайти інформацію про формування каталогу “Книжки для ринку”, а також про звітування за програмою «єКнига». Текст: <https://chytomo.com/v-uik-rozpovily-iak-staty-rozpovsiudzhuvachem-za-prohramoiu-ieknnya/>

3. В Україні запустили видавничий проєкт нонфікшн-літератури [Електронний ресурс] // Львів. Пошта. – 2024. – 17 черв. – Електрон. дані. Йдеться про те, що мистецька галерея «Асортиментна кімната», яка знаходиться в Івано-Франківську, випустила проєкт "ilostmylibrary", який буде спеціалізуватися на виданні нонфікшн-книжок англійською мовою. Як зазначила засновниця «Асортиментної кімнати» Альона Каравай, роботу над тим, щоб документувати мистецький процес і розповсюджувати цю документацію і в Україні, і за кордоном, команда почала ще після початку повномасштабного вторгнення, бо українське мистецтво зараз під загрозою. Текст : <https://www.lvivpost.net/kultura/v-ukrayini-zapustily-vydavnychyj-proyekt-nonfikshn-literatury/>

4. В Україні зростає кількість зареєстрованих суб’єктів видавничої справи [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. – 2024. – 4 лип. – Електрон. дані. Зазначено, що станом на 01.07.2024 до Державного

реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції внесли 8480 суб'єктів видавничої справи. З них 6269 — юридичні особи, 2211 — фізичні особи-підприємці. Найбільше зареєстрованих суб'єктів у Києві — 3163, Харківській області — 997, Київській — 477, Дніпропетровській — 453, Львівській — 437. Зауважено, що 2314 суб'єктів видавничої справи займається лише видавничою діяльністю, 683 — виготовленням видавничої продукції, 525 — її розповсюдженням. Решта суб'єктів поєднують два-три види діяльності у видавничій справі. Текст: <https://chytomo.com/v-ukraini-zrosla-kilkist-zareiestrovanykh-sub-iektiv-vydavnychoi-spravy/>

5. Видавництво вдруге стало лавреатом премії KyivPride Awards [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. – 2024. – 18 черв. – Електрон. дані. Зазначено, що видавництво «Видавництво» відзначили нагородою «Френдлі-бізнес», що дається за значний внесок у захист та просування прав і видимості ЛГБТІК+ людей від організації KyivPride. Про це повідомили на фейсбук-сторінці видавництва. Там переконані, що потрібно більше діяти для ефективного додання стереотипів, а бізнесів, які підтримують ЛГБТІК+ спільноту, мусить ставати більше, тож у 2025 р. у цій номінації будуть гідні конкуренти. У «Видавництві» подякували читачам за підтримку і додали, що готують ще більше квірних проєктів, а також робитимуть все можливе для того, щоби ЛГБТІК+ спільнота завжди була на часі. Текст: <https://chytomo.com/vydavnytstvo-vdruhe-stalo-lavreatom-premii-kyivpride-awards/>

6. Воронцова А. Книговидавнича діяльність в Україні за підсумками 2023 року [Електронний ресурс] / Анжела Воронцова // Вісн. Кн. палати. – 2024. – № 4. – С. 9-17. Досліджено стан випуску книг і брошур в Україні у 2023 р., подано загальну характеристику книговидання у 2022 - 2023 рр. Визначено кількісні показники українського книговидання у 2023 р. за асортиментом, накладами, тематикою, цільовим призначенням,

мовною та територіальною ознаками. Наведено статистичні дані щодо випуску книг і брошур провідними вітчизняними видавництвами різної форми власності, у тому числі сфери управління Держкомтелерадіо. Аналітичний огляд здійснено на основі даних, опублікованих у статистичному збірнику "Друк України (2022)" і зведених статистичних звітах про випуск в Україні неперіодичних видань у 2022, 2023 рр. Текст:

<http://visnyk.ukrbook.net/article/view/305727>

7. Головань Д. В Україні відкрили нове видавництво «Уроборос» [Електронний ресурс] / Дарина Головань // Читомо : [вебсайт]. – 2024. – 10 лип. – Електрон. дані. *Йдеться про нове видавництво «Уроборос». В ексклюзивному коментарі «Читомо» видавництво повідомило, що планує видавати детективи, трилери, горор, фентезі й фантастику, сучасну прозу, дарк романтику, а також українську й перекладну класику. Не проти у видавництві ромкомів і підліткової прози, проте точно не планують видавати поезію і дитячу прозу. Видавництво планує видавати українських авторів — сучасних і класиків. Є також плани щодо перекладів, проте вони ще не розкриваються. Крім того, видавництво матиме власний сайт, який відкриють вже за кілька тижнів.* Текст: <https://chytomo.com/v-ukraini-vidkryly-nove-vydavnytstvo-uroboros/>

8. Євгенія Кравчук: Кошти, закладені цього року в бюджет, дозволять видавцям надрукувати 1 - 1,5 мільйона нових книг [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2024. – 4 лип. [№ 124]. – Електрон. дані. *Як розповіла народна депутатка, заступниця голови парламентського Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики, членкиня постійної делегації у ПАРЄ Євгенія Кравчук, держава інвестує в молодь, зокрема, запровадивши книжкові сертифікати, на які 18-річні українці зможуть придбати книжки. Вона зазначила, що до завершення дії воєнного стану тільки ця категорія громадян отримуватиме сертифікати, а далі їх видаватимуть батькам при*

народженні дитини. Цього року на друк нових книжок у бюджеті виділено близько 370 млн грн. Є. Кравчук додала, що державна підтримка також стимулює конкуренцію між видавництвами. Водночас запроваджуються державні субсидії з відшкодування оренди приміщень книгарень. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/378877>

9. Клименко О. Деякі українці отримають 900 гривень на придбання книжок: про кого мова [Електронний ресурс] / Олена Клименко // Focus.ua : [вебсайт]. – 2024. – 18 черв. — Електрон. дані. Зазначено, що Президент України Володимир Зеленський підписав Закон щодо уточнення діяльності Українського інституту книги з підтримки розповсюджувачів видавничої продукції та надання державної допомоги на придбання книг. Про це йде мова у проєкті Закону № 11251. Документ передбачає, що допомога надається: протягом року з дня досягнення громадянином України 18-річного віку; при народженні дитини — одному із батьків або інших законних представників впродовж року із дня народження дитини. Народна депутатка Євгенія Кравчук зазначила, що вже цього року українці, яким із 01.01.2024 виповнилось 18 років, отримають сертифікат в "Дії" на суму 908 грн на придбання книг у різних форматах. "Видавництва, за попередніми підрахунками, зможуть за ці гроші видати додатково 1,5 — 2 млн примірників", — додала вона. Також цей Закон передбачає порядок надання субсидій. Державна субсидія надається у розмірі орендної плати, сплаченої за квартал, водночас розмір державної субсидії не може перевищувати: 20 % загальної вартості книговидавничої продукції, яку реалізує її розповсюджувач через спеціалізований магазин для торгівлі книгами, що розміщений в об'єкті оренди. Текст: <https://focus.ua/uk/ukraine/652927-deyaki-ukrajinci-otrimayut-900-griven-na-pridbannya-knizhok-pro-kogo-mova>

10. Мельник Р. Автора книги про Голодомор звинуватили у плагіаті. Видавництво «Віхола» призупинило її продаж [Електронний ресурс] / Роман Мельник // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2024. – 9 лип. — Електрон. дані. Зазначено, що український історик Віталій Огієнко

опублікував книгу "Голодомор. Історія неусвідомленої травми", яка викликала обвинувачення у плагіаті від викладачки Дарії Маттінглі з Кембриджського університету. Д. Маттінглі навела докази збігів у текстах між роботами В. Огієнка та інших авторів, які вона використовувала. Відповідь В. Огієнка полягала в тому, що книга має формат науково-популярного видання, яке не вимагає строгих академічних посилань. Історик також стверджує, що присутність ідей інших авторів є результатом формату енциклопедичного словника. В результаті видавництво "Віхола" вирішило призупинити продаж книги до вирішення всіх претензій щодо плагіату. Текст:

<https://detector.media/infospace/article/229336/2024-07-09-avtora-knygy-pro-golodomor-zvynuvatyly-u-plagiati-vydavnytstvo-vikhola-pryzupynylo-ii-prodazh/>

11. Президент підписав закон про книжкові сертифікати і субсидії для книгарень [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. – 2024. – 18 черв. – Електрон. дані. Зазначено, що Президент України підписав законопроект № 11251 про стимулювання розвитку українського книговидання і книгорозповсюдження, який передбачає сертифікати для українців на придбання книжок і субсидії для книгарень на оренду приміщень. Про це повідомлено на офіційному вебпорталі органів виконавчої влади України. Закон передбачає надання книгарням державних субсидій, що компенсують орендну плату за приміщення. Окрім того, завдяки закону отримати книжкові сертифікати на суму 908 грн зможуть: громадяни України, які досягли 18-річного віку; з припинення воєнного стану — один із батьків при народженні дитини. Отримати такий сертифікат можна буде через «Дію» і скористатися протягом одного року. Текст: <https://chytomo.com/prezydent-pidpysav-zakon-pro-knyzhkovi-sertyfikaty-i-subsydii-dlia-knyharen/>

12. Семенюк О. Vivat випустить книгу про Валерія Залужного [Електронний ресурс] / О. Семенюк // Львів. Пошта. – 2024. – 9 лип. –

Електрон. дані. *Йдеться про те, що видавництво "Vivat" відкрило передзамовлення книги Людмили Долгоновської «Залізний генерал. Уроки людяності» про колишнього Головнокомандувача Збройних сил України (ЗСУ) Валерія Залужного. Зокрема у книжці розповідатиметься про формування Валерія Залужного як військового, про перші дні повномасштабного вторгнення. Зазначено, що Людмила Долгоновська була радницею зі стратегічних комунікацій Головнокомандувача ЗСУ у 2021 — 2023 рр. Текст : <https://www.lvivpost.net/kultura/vivat-vypustyt-knygu-pro-valeriya-zaluzhnogo/>*

13. Сенченко М. Майбутнє книги чи книга майбутнього? [Електронний ресурс] / Микола Сенченко // Вісн. Кн. палати. – 2024. – № 2. – С. 3-10. *Віддзеркалено роздуми автора щодо майбутнього паперової й електронної книг, книгорозповсюдження та бібліотек у цифрову добу. Присвятивши діяльності у сфері інформаційно-комп'ютерних технологій, бібліотечної галузі та книжкової індустрії майже 50 років, автор робить спробу визначити перспективи видавничої справи та запрошує усіх причетних до створення й розповсюдження книги висловити своє бачення її майбутнього. Текст: <http://visnyk.ukrbook.net/issue/view/17856>*

14. УІК назвав найприбутковіших українських видавців і книготорговців [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. – 2024. – 3 лип. – Електрон. дані. *Вказано, що Український інститут книги (УІК) оприлюднив перелік видавництв, які мали найкращі фінансові показники фінансової звітності у 2021 – 2024 рр. Співробітники УІК проаналізували фінансову звітність українських видавців за останні три роки за допомогою сервісів YouControl і youcontrol.market. Наведено перелік 20 найприбутковіших видавництв. В УІК зазначають, що у 2023 р. українські видавці вдвічі покращили свій прибуток порівняно з 2022-им, а також перевищили показники 2021-го більш ніж на третину. Разом з тим, за даними Книжкової палати України, накладу українських видавництв у 2023 р. зменшилися і становили лише 55 % від того, що випускалося в Україні у*

2021-му. В УІК роблять висновок, що таким чином прибуток збільшився здебільшого через зростання цін на книжки. Текст: <https://chytomo.com/uik-nazvav-najprybutkovishykh-ukrainskykh-vydavtsiv-i-knyhotorhovtsiv/>

15. Український науковець знайшов 144 київські стародруки на горі Афон [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. – 2024. – 9 лип. – Електрон. дані. Подано інформацію, що науковий співробітник Інституту історії України НАН України Сергій Шумило під час експедиції на гору Афон у Греції знайшов 144 стародруки з київських друкарень. Більшість з них були видані в друкарнях Києво-Печерської лаври. Він зауважив, що надходження українських стародруків на Афон значно зменшилися після 1770-их років, пов'язуючи це з історичними подіями в Україні того часу, такими як ліквідація автономії Гетьманщини та знищення Запорозької Січі. С. Шумило наголосив на важливості цих стародруків як свідчення зв'язків між українським та афонським духовенствами, а також як індикатора культурного розвитку та придушення Російською імперією книговидавництва в Україні. Текст: <https://chytomo.com/ukrainskyj-naukovets-znajshov-144-kyivski-starodruky-na-hori-afon/>

16. Українські видавництва долучаються до допомоги Охматдиту [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. – 2024. – 10 лип. – Електрон. дані. Зазначено, що українські видавництва фінансово підтримують дитячу онкологічну лікарню «Охматдит» після прямого влучання в неї російської ракети. Про це видавництва повідомляють на своїх сторінках у соцмережах. Зокрема, видавництва: MAL'OPUS (передали «Охматдиту» 130 тис. грн за продані видання); «А-Ба-Ба-Га-Ла-Ма-Га» (переказали 400 тис. грн); «Віхола» (20 тис. грн); Bookchef (200 тис. грн) Текст: <https://chytomo.com/ukrainski-vydavnytstva-doluchaiutsia-do-dopomohy-okhmatdytu/>

17. Устіннікова Т. Аналіз стану доставляння обов'язкових примірників видань України у 2023 році [Електронний ресурс] / Тетяна Устіннікова, Тетяна Жигун // Вісн. Кн. палати. – 2024. – № 5. – С. 9-15.

Наведено результати аналітичного дослідження щодо стану доставляння суб'єктами видавничої справи й діяльності друкованих медіа обов'язкових примірників вітчизняних видань у 2023 р. Показники, що характеризують рівень доставляння, розглянуто в порівнянні з аналогічними показниками 2022 р. Текст: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/307108>

18. Філіп Л. І. Ungvár – Užhorod – Ужгород. Рідне місто моє / Людвіг Іванович Філіп. – Вид. 2-ге, допов. – Ужгород : РІК-У, 2023. - 402 с. : іл. **Шифр зберігання в Бібліотеці: Б372698** Зазначено, що рішенням сесії Ужгородської міської ради 03.08.2021 № 326 Людвігу Івановичу Філіпу за книжку «Ужгород. Рідне місто моє» (видавництво «РІК-У», 2021) присвоєно звання «Лауреат міської премії імені Петра Скунця у номінації «Краєзнавча література». Книгу присвячено світлій пам'яті великого патріота Ужгорода, вченого-історика, краєзнавця, релігієзнавця, музеолога, прекрасної людини – Л. І. Філіпа.

19. Шевчук А. США виділять кошти на друк 3 млн підручників для українських школярів [Електронний ресурс] / А. Шевчук // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 24 черв. — Електрон. дані. Вказано, що ці підручники надрукують до початку нового навчального року та доставлять до 12 тис. українських шкіл по всій країні. У Білому домі нагадали, що наприкінці травня росіяни знищили друкарню у Харкові - одну з найбільших друкарень Європи, та наголосили, що Росія в такий спосіб атакує українську систему освіти, але Вашингтон не дозволить досягти успіху. Повідомляючи про цю ініціативу США у вечірньому зверненні, Президент України Володимир Зеленський відзначив, що у час, коли Росія випалює все, зокрема українську культуру, «важливо і в цьому відчувати плече партнерів». Текст: <https://ua.korrespondent.net/world/4696714-sshaydiliat-koshty-na-druk-3-mln-pidruchnykiv-dlia-ukrainskykh-shkoliariv>

**Підготовлено відділом інформаційного забезпечення органів влади
Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого**

Відповідальний за випуск: Зайченко Н. Я.

16.07.2024. р.